

บทบาทของรัฐบาลไทยในสายตาประชาชน

Public Perspectives on Roles of Thai Government

ถวิลวดี บุรีกุล¹

Thawilwadee Bureekul²

รัชวดี แสงมเหหมัด³

Ratchawadee Sangmahamad⁴

สุพรรณิการ์ เต็มมี⁵

Suphunnika Termmee⁶

บทความนี้

Received

6 มกราคม 2564

Revised

8 มีนาคม 2564

Accepted

25 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง บทบาทของรัฐบาลในสายตาของประชาชน เป็นการศึกษาภายใต้โครงการการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาล ปี 2560 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของรัฐบาลในประเทศไทย และเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของรัฐบาลและความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 โดยมีประชากรซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนชาวไทยผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (ผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่สมบูรณ์ทั้งหมด 1,459 คน งานวิจัยนี้ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ซึ่งพัฒนาจากโมดูลการศึกษาบทบาทของรัฐบาล ภายใต้โครงการ

¹ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า (ดร.)

² Director of Research and Development Office, King Prajadhipok's Institute (Ph.D.)

³ นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

⁴ Senior Academic, Research and Development Office, King Prajadhipok's Institute

⁵ ผู้ช่วยวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

⁶ Academic Assistant, Research and Development Office, King Prajadhipok's Institute

International Social Survey Programme (ISSP) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอายุที่สูงขึ้น และการทุจริตของข้าราชการที่เพิ่มขึ้นมีผลทำให้ระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการน้อยลง และการศึกษาที่สูงขึ้นรวมถึงการทุจริตของนักการเมืองที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรน้อยลง นอกจากนี้ ระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการมีผลทำให้ประชาชนมีความคาดหวังว่า 3 อันดับแรกที่รัฐบาลจะดำเนินการให้กับประชาชนมากขึ้น คือ จัดหางานสำหรับทุกคนที่ต้องการ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องอุตสาหกรรม หากต้องการที่จะเติบโตขึ้น และ จัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงาน ในขณะที่ระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรมีผลต่อความคาดหวังของประชาชนในเรื่องของบทบาทของรัฐบาล คือ สนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง จัดหาบ้านที่เหมาะสมให้ผู้ที่ไม่สามารถหาได้ และกำหนดกฎหมายที่เข้มงวดสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อให้มีการทำลายธรรมชาติน้อยลง นั่นหมายความว่า หากประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ประชาชนจะยังให้ความคาดหวังว่า รัฐบาลจะดำเนินการตามบทบาทของรัฐบาลในด้านดังกล่าวดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลไทยควรดำเนินงานในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง นอกจากนี้ รัฐบาลไทยยังควรดำเนินงานในด้านการจัดหางานให้กับประชาชน จัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงานให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน ควรสนับสนุนเงินทุนการศึกษาของผู้ที่มีรายได้ต่ำ สิ่งสำคัญนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นฐานหลักของการดำเนินการคือ รัฐบาลไทยควรแก้ไขปัญหาด้านการทุจริตของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งรัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหาโดยการปรับปรุงกฎระเบียบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการดำเนินงานของรัฐ เพื่อเป็นการลดระดับการทุจริตของภาครัฐ และเพื่อนำไปสู่การยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อไป

คำสำคัญ: รัฐบาล-ไทย, บทบาทของรัฐบาล, ความเชื่อมั่น, ความคาดหวัง, ความคิดเห็นของประชาชน

Abstract

This paper is the 2017 public opinion survey on the direction and role of Thai government. The purpose of the study was to measure the public opinion regarding the role of the government in Thailand and to explore the factors affecting trust in the government and the expectation of people on the responsibility of the government. This was a quantitative research study, which was conducted between 2017 of June and August. The research population included a sample of 1,459 Thai citizens over the age of 18 with voting rights. Moreover, the study utilized a questionnaire, using the International Social Survey Program (ISSP) on the Role of Government Module network, as a data collection method. The major research findings are that Individuals who were more highly educated, older, and those who considered them to be a higher level of corruption among government officers were found to explain lower levels of public trust in government offices. Furthermore, more highly educated individuals and those who considered there to be a higher level of corruption among politicians were found to be related to lower levels of public trust in politicians. The level of public trust in government offices had a significant effect on the first three roles of government to provide jobs for Thai citizens, support industry if they want to grow, and provide housing for the unemployed. Moreover, the level of public trust in politicians was found to significantly affect perceptions on gender equality support, provide housing for those who cannot find by themselves, and strict environmental laws enforcement. It can be concluded that if citizens trust government officers and politicians, they will expect better government performance. Thus, the government should support gender equality in Thailand. Additionally, the government should support jobs for the Thai people, offering financial support about education, and ensuring a decent quality of housing for the unemployed and solve the problem of low income students. Nonetheless, corruption is the most important issue for the government to rectify. The Thai government should resolve corruption among government officers and politicians by enhancing the rule and law, by establishing mechanisms to access information and enable transparency, and by increasing citizen participation in government decision making in order to decrease corruption and increase public trust.

Keywords: Thailand--politics and government, role of government, trust, expectation, public opinion

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 มาตรา 51 ถึง มาตรา 63 ระบุหน้าที่ของ รัฐครอบคลุมหน้าที่ของรัฐด้านการรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ เอกภาพของชาติ ความมั่นคงของรัฐ การศึกษาของประชาชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทาง การศึกษาและยกระดับประสิทธิภาพการเรียนการสอน และวิชาชีพครู การบริการสาธารณสุข การบริการ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของ ประชาชนและความมั่นคงของประเทศ การอนุรักษ์และ ส่งเสริม พันธุ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและขนบธรรมเนียม ต่างๆ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและการรักษาไว้ ซึ่งความมั่นคงทางการเงินการคลังของภาครัฐ (สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560, น. 74-93)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยอยู่ในช่วงของ การปกครองโดยรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศในมิติต่างๆ มากมาย รวมถึงมีการประกาศใช้นโยบายการบริหารประเทศ เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพที่สุด สำหรับบทบาทหรือหน้าที่ของรัฐบาลที่ได้ถูกระบุใน รัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยหนึ่งในหน้าที่ของรัฐที่สำคัญ คือ ต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะ ที่ทั่วถึงและเท่าเทียม มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน และดำเนินการบริหารบ้านเมืองด้วย ความยุติธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ และตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนอย่างเสมอภาค

จากการศึกษาของสถาบันพระปกเกล้า ในปี พ.ศ. 2562 เกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อ นโยบายของรัฐบาลพบว่า นโยบายที่ประชาชนพึงพอใจ มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ นโยบายด้านการปกป้อง เชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ร้อยละ 95.5 รองลงมาคือ นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาทรักษา

ทุกโรค ร้อยละ 92.6 และนโยบายการสร้างหลักประกัน ด้านรายได้ ได้แก่ผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพ ร้อยละ 90.5 (สถาบันพระปกเกล้า, 2563, น. 42)

นอกจากนี้ ในรายงานของ The International Social Survey Programme (ISSP) การศึกษาและ สำนวณความเห็นเรื่องบทบาทของรัฐบาล คือ การศึกษา เปรียบเทียบในเรื่องของทัศนคติทางด้านการเมืองของ ประชาชน ขนาดและประสิทธิภาพการดำเนินงานของ รัฐบาล นโยบายทางสังคม การเก็บภาษีและสิทธิพลเมือง (Edlund & Lindh, 2019, pp. 99-109) ทั้งนี้ การศึกษาบทบาทของรัฐบาลขึ้นอยู่กับแนวทางที่ใช้ ในการอธิบายและบริบททางการเมืองและสังคมของ ประเทศนั้นๆ ด้วย เนื่องจากการศึกษาที่ต่างกัน นำไปสู่ คำอธิบายที่ต่างกัน เช่น แนวทางเรื่องทางเลือกสาธารณะ หรือ Public choice ที่เน้นเรื่องหน้าที่การแจกจ่าย ทรัพยากรและหน้าที่อื่นๆ ทางเศรษฐกิจควรเป็นหน้าที่ ของตลาด ทำให้บทบาทของรัฐบาลตามแนวคิดดังกล่าว นี้ควรมีขนาดเล็ก เนื่องจากตลาดจะสามารถทำหน้าที่ ได้อย่างดีมากขึ้น เมื่อไม่มีการแทรกแซงของภาครัฐ นโยบายของรัฐบาลตามแนวคิดดังกล่าวนี้จึงควรจำกัดเฉพาะ ที่จำเป็นและมีการแปรรูปรัฐบาล (Demirbas & Demirbas, 2011, pp. 15-30)

ด้วยเหตุนี้เอง การศึกษาความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ ทราบความคิดเห็นของประชาชนว่าการดำเนินการของ รัฐบาลใดที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด สถาบัน พระปกเกล้าซึ่งมีพันธกิจสำคัญในการดำเนินการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศไทย จึงวางแผนดำเนินการงานวิจัยที่สอดคล้องกับ สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยขึ้น ในประเด็น เรื่องของการสำรวจความเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของรัฐบาล ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวนี้จะนำไปสู่การสร้าง

องค์ความรู้ทางการเมืองการปกครอง การพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย และการเมืองของประเทศไทยต่อไป

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัฐบาล (Government) หมายถึง หน่วยงานหรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกระบวนการในการปกครอง โดยรัฐบาลจะประกอบไปด้วยหลายองค์ประกอบเพื่อการบริหารจัดการในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอำนาจหรือองค์การเพื่อการปฏิบัติ เช่น หน่วยงานบริหารและฝ่ายตุลาการ เป็นต้น (The world Bank, 1997, p. 20) และรัฐบาล (Government) มีความแตกต่างกับการกำกับดูแล (Governance) คือ กระบวนการปกครองที่ประกอบไปด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาล เพื่อดูแลและขับเคลื่อนสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงผลประโยชน์สาธารณะ กล่าวคือ การกำกับดูแล (Governance) คือ กระบวนการตัดสินใจและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในขณะที่รัฐบาล (Government) คือ หน่วยงานในการปฏิบัติงาน (Onichakwe, 2016, pp. 176-186) ทั้งนี้ ในบทความนี้มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประเภทของบทบาทของรัฐบาล จำแนกตามมิติด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และ แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่น ความคาดหวัง ความคิดเห็นสาธารณะของประชาชน ดังนี้

1) ประเภทของบทบาทของรัฐบาล จำแนกตามมิติด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

นิยามของบทบาทของรัฐบาลสามารถอธิบายได้ในลักษณะที่แตกต่างตามบทบาทในด้านต่างๆ เช่น บทบาทรัฐบาลในด้านเศรษฐกิจ บทบาทรัฐบาลด้านการเมือง และบทบาทรัฐบาล ด้านสังคม รายละเอียดมีดังนี้

1.1) บทบาทของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ

นิยามของบทบาทของรัฐบาลในทางเศรษฐกิจ ตามทัศนะของ Steven Peck and Robert Gibson (2000, pp. 9-11) ได้กล่าวว่า เนื่องด้วยเป้าหมายเรื่องของความยั่งยืน สินค้าและระบบบริการ ถือเป็นภาระหน้าที่และโอกาสที่สำคัญในการพัฒนาบทบาทของรัฐบาลในทางเศรษฐกิจที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจนั้นมีประสิทธิภาพ ยุติธรรมมากยิ่งขึ้น และสร้างผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานน้อยลง โดยรัฐบาลนั้นควรที่จะมีบทบาทนำในการพัฒนาแนวทางในการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของธุรกิจและประชาชนของรัฐบาลนั้นๆ ซึ่งนิยามดังกล่าวนี้สอดคล้องกับการศึกษาของสถาบัน Green and Gold 2000 ว่ารัฐบาลนั้นมีโอกาสและหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานในฐานะของการเป็นผู้นำที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำเนินงานทางเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (Bell, 2002, p. 10)

Dunning (1997, pp. 42-86) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของบทบาทของรัฐบาลในทางเศรษฐกิจ 6 ประการ คือ 1) ผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาลควรเป็นเป้าหมายหลักของกิจกรรมในทางเศรษฐกิจ 2) รัฐบาลควรควบคุมการดำเนินงานต่างๆ ในทางเศรษฐกิจในฐานะของผู้จัดสรรทรัพยากร 3) การมีส่วนร่วมของรัฐบาลในกระบวนการทางเศรษฐกิจในทุกระดับชั้น 4) สวัสดิการของสังคมและการกระจายรายได้ของรัฐ 5) เสรีภาพในระดับปัจเจกชนและบทบาทการแทรกแซงของรัฐ และ 6) ความเสมอภาคทางสังคมในระบบเศรษฐกิจ

1.2) บทบาทของรัฐบาลด้านการเมือง

นิยามของบทบาทของรัฐบาลในทางการเมือง หมายถึง สังคมการกำกับดูแล (societal governance) ที่จะเป็นหน่วยในการกำหนดทิศทางของสังคม

ในประเด็นเรื่องทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Peters, 1996, pp. 51-52) ซึ่งนิยามบทบาทรัฐในทางการเมืองนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากนิยามของบทบาทของรัฐในทางการเมือง คือ การดำเนินงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์การบริหารจัดการทรัพยากรและการใช้เครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมในทางการเมืองและการกำกับดูแลกฎระเบียบต่างๆ ของรัฐ (Kourula, Pauku, Peterman, & Korja, 2018, pp. 141-156)

1.3) บทบาทของรัฐบาลด้านสังคม

1.3.1) ด้านการจัดการศึกษา

นิยามของบทบาทของรัฐบาลในทางการศึกษา ตามมุมมองของ Milton Friedman (1995, pp. 1-14) กล่าวว่า บทบาทของรัฐบาลในการสนับสนุนด้านการศึกษาอันต่อเนื่องเป็นกิจกรรมและนโยบายต่างๆ ในเชิงปฏิบัติซึ่งบทบาทของรัฐบาลในการสนับสนุนการศึกษาของประชาชนนั้นควรเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังเลี้ยงดูของครอบครัวตลอดจนถึงการเข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งสนับสนุนมุมมองดังกล่าวนี้ด้วยแนวคิด Neighborhood Effect ที่หมายถึงรัฐบาลจะช่วยสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาสำหรับผู้ที่ยากจน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้าถึงการศึกษาในขั้นพื้นฐานได้ สอดคล้องกับการให้นิยามและลักษณะของบทบาทของรัฐบาลในทางการศึกษาของ Bayu Kharisma and Viktor Pirmana (2013, pp. 259-270) ซึ่งกล่าวว่า รัฐบาลควรสนับสนุนด้านสิทธิทางการศึกษาของประชาชนให้ประชาชนได้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้การสนับสนุนของรัฐบาลสามารถเป็นได้ทั้งรูปแบบงบประมาณทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ หรือแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ และมุมมองดังกล่าวส่งผลถึงการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประชาชนในประเทศ

1.3.2) ด้านการจัดการสาธารณสุข

บทบาทของรัฐบาลมีเป้าหมายพื้นฐานในด้านเศรษฐกิจและการเมือง โดยมีหน้าที่หลักเพื่อการปกป้องและคงไว้ซึ่งผลประโยชน์ของรัฐ ระบบสาธารณสุขภายในประเทศถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐ กิจกรรมและนโยบายตามบทบาทของรัฐบาลในทางสาธารณสุข ประกอบไปด้วย 1) การให้เงินสนับสนุนในเรื่องของสาธารณสุข 2) บริการทางด้านสาธารณสุข 3) ยกระดับการเข้าถึงระบบสาธารณสุขสำหรับผู้ที่ยากจนไม่สามารถเข้าถึงได้ 4) ควบคุมและบริหารจัดการในเรื่องสาธารณสุข 5) สนับสนุนทางการเงินในการลงทุนใหม่ในด้านสาธารณสุข 6) พัฒนาระบบเทคโนโลยีต่างๆ ในด้านสาธารณสุข 7) ควบคุมคุณภาพของระบบสาธารณสุข 8) ตัดสินใจในเรื่องของกระบวนการสาธารณสุข 9) พัฒนาแรงงานทางด้านสาธารณสุข และ 10) ประชุมหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทางสาธารณสุข (Tang, Eisenberg & Meyer, 2004, pp. 47-55)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทของรัฐบาล ซึ่งเป็นการนำเสนอผลการศึกษโดยใช้ข้อมูลจากโมดูลการศึกษาบทบาทของรัฐบาล ภายใต้โครงการ International Social Survey Programme (ISSP) ในประเทศต่างๆ พบว่า ผลการศึกษาในสหราชอาณาจักร (UK) ในช่วง 20 ปี ตั้งแต่ปี 1996 จนถึง 2016 จากที่เคยกล่าวว่า สิ่งที่น่าผิดหวังจากรัฐบาล คือ การมีบทบาทด้านการบริหารจัดการและการเติบโตทางเศรษฐกิจและการบริการสาธารณะ เช่น ระบบสาธารณสุข ระบบการศึกษาและบำนาญให้แก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการของผู้ว่างงาน และเห็นด้วยว่าควรลดการใช้จ่ายงบประมาณด้านเงินบำนาญและการใช้จ่ายสาธารณะลง (Curtice & Harding, 2016, pp. 67-85) นอกจากนี้ ยังมีการศึกษา

เปรียบเทียบ 4 ปี คือ ปี 1985 1990 1996 และ 2006 โดยครอบคลุมทั้งหมด 22 ประเทศ ประกอบไปด้วย ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สาธารณรัฐเช็ก เยอรมัน ฝรั่งเศส บริเตนใหญ่ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น ลัตเวีย นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ ฟิlippินส์ โปแลนด์ รัสเซีย สโลเวเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา ในภูมิภาคต่างๆ พบว่ามากกว่าร้อยละ 80 ของทุกประเทศเห็นว่ารัฐบาลควรมีบทบาทสำคัญในการจัดบ้านให้แก่ประชาชนที่ไม่มีความสามารถซื้อ และช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ยกเว้นประเทศญี่ปุ่นที่มีเพียงครึ่งเดียวของประชาชนที่เห็นด้วย รองลงมาคือ ประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย ซึ่งอาจเป็นเพราะบริบทพื้นที่ประเทศแถบสแกนดิเนเวียเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และการสนับสนุนทางการเงินของนักเรียนนั้นเป็นหน้าที่ของครอบครัวที่มีความสามารถเพียงพอในการสนับสนุน อันเนื่องมาจากมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง (Bechert & Quandt, 2010, pp. 3-103) ในขณะที่การสำรวจในประเทศนิวซีแลนด์ในช่วงปี 2016-2017 พบว่า เกือบทั้งหมด เห็นว่ารัฐบาลควรมีบทบาทด้านสาธารณสุขเพื่อดูแลผู้ที่เจ็บป่วยมากที่สุด รองลงมาคือการจัดหาที่อยู่ที่มีมาตรฐานให้กับผู้สูงอายุ และการออกกฎหมายเพื่อควบคุมอุตสาหกรรมในด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลเพิ่มงบประมาณในการจัดการ นั่นคือ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบ้านมากที่สุด (Grimwood, 2016, pp. 9-35)

2) ความเชื่อมั่น ความคาดหวัง และความคิดเห็นสาธารณะของประชาชน

2.1) ความเชื่อมั่นของประชาชน

ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาล คือ หนึ่งในรากฐานที่สำคัญที่สุดที่สร้างความชอบธรรมและความยั่งยืนของระบบการเมืองหนึ่งๆ ซึ่งความเชื่อมั่นนี้เป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินงานและกิจกรรมร่วมกัน

ของประชาชน ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานของรัฐ กระบวนการติดต่อต่างๆ ในทางสังคม ระบบเศรษฐกิจและระบบการเมือง เป็นต้น ซึ่งปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน คือ กระบวนการทำงานต่างๆ ของรัฐที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม (OECD, 2013, pp. 19-36) ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายในเรื่องของความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาล ดังที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นของประชาชนนั้น คือสิ่งที่มีความสำคัญและมีผลอย่างยิ่งต่อกระบวนการทำงานของรัฐบาล ปราศจากความเชื่อมั่นของประชาชน กระบวนการทำงานของรัฐจะอยู่บนความเสี่ยง ซึ่งถ้าหากความเชื่อมั่นในทางการเมืองของประชาชนนั้นลดลงจะส่งผลถึงความเชื่อมั่นในทางสังคมและลดกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ในทางสังคมของประชาชนได้ (OECD, 2016, pp. 5-19)

2.2) ความคาดหวังของประชาชน

ความคาดหวังสาธารณะ (Public expectation) Koichi Hasegawa, Chika Shinohara and Jeffrey P. Broadbent (2007, pp. 179-203) ได้ให้คำนิยามความคาดหวังสาธารณะ ที่ว่าเป็นบรรทัดฐานทางสังคมสำหรับปัจเจกชนและองค์กร ดังนั้น สำหรับมุมมองโดยรวมทางสังคม ความคาดหวังสาธารณะคือสิ่งที่บอกว่า ควรที่จะทำอะไรหรือไม่ทำอะไร อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์การดำเนินงานของรัฐมีผลโดยตรงต่อความคาดหวังของประชาชนต่อรัฐบาล กล่าวคือหากผลลัพธ์การดำเนินงานของรัฐอยู่ในระดับที่เป็นเลิศแล้วนั้น จะส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังต่อการดำเนินงานของรัฐมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันหากผลลัพธ์การดำเนินงานของรัฐอยู่ในระดับที่แย่จะส่งผลให้ความคาดหวังของประชาชนต่ำลงด้วย (James, 2011, pp. 1419-1435)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นของความเชื่อมั่นซึ่งในที่นี้หมายถึงความเชื่อมั่นในทาง

การเมืองพบว่า ระดับการศึกษาส่งผลกระทบต่อระดับความเชื่อมั่นในทางการเมืองของวัยรุ่นในประเทศ และการเข้าถึงการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในทางการเมืองของพวกเขา เนื่องจากระดับการศึกษานั้นส่งผลกระทบต่อระดับการรับรู้ ความเข้าใจและแบบแผนทางความคิดของวัยรุ่นในทางการเมือง รวมถึงระดับการศึกษานั้นส่งผลต่อการสนับสนุนการเมือง การปกครองในแบบประชาธิปไตยอันเป็นลักษณะทางการเมืองที่สนับสนุนแนวทางการพัฒนาความเชื่อมั่นทางการเมืองในวัยรุ่น Hyung Ryeol Kim (2018, pp. 245-278) ในทางกลับกัน ปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนไม่เชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของข้าราชการและนักการเมืองในประเทศบังกลาเทศ คือ ผลลัพธ์การดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจที่อ่อนแอ การทุจริตคอร์รัปชัน ความไม่รับผิดชอบของระบบราชการ ความไม่ศรัทธาในนักการเมืองและข้าราชการผู้ซึ่งมีอำนาจในทางการเมือง การบริการที่ไม่มีประสิทธิภาพของรัฐบาล (Tanny, 2019, pp. 49-63) เช่นเดียวกับผลการศึกษาที่พบในประเทศเกาหลีใต้ที่พบว่า ความล้มเหลวในนโยบายของรัฐ การประพฤติดของข้าราชการที่ไม่ถูกต้อง การทุจริตคอร์รัปชันและกระบวนการทำงานที่ไม่เป็นธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในรัฐบาลของประชาชนและยังส่งผลให้ความคาดหวังในบทบาทของรัฐบาลลดลงไปด้วย (Jung & Sung, 2012, pp. 36-38)

นอกจากนี้ Dahai Zhao และ Wei Hu (2015, pp. 1-20) ได้วิเคราะห์ความเชื่อมั่นในรัฐบาลในบริบทของประเทศจีนทั้งในระดับเมืองและในระดับส่วนกลาง โดยผลของงานวิจัยชี้ให้เห็นว่าความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลจีนนั้นมีแนวโน้มที่ลดลง และตัวแปรทางด้านความพึงพอใจของประชาชนกับคุณภาพบริการสาธารณะ หลักการประชาธิปไตยทั่วไป การมีส่วนร่วมในรัฐบาล ความโปร่งใสของรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเชื่อมั่นในรัฐบาลจีนทั้งใน

ระดับเมืองและระดับส่วนกลาง นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังพิจารณาในตัวแปรด้านอายุและระดับการศึกษาของประชาชนต่อความเชื่อมั่นของรัฐบาล ผลลัพธ์สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า มีระดับการศึกษาที่สูงกว่ามีแนวโน้มที่จะเชื่อมั่นในรัฐบาลจีนน้อยกว่า โดยในเรื่องของปัจจัยด้านหลักความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งในการศึกษาของ Erëza Pula (2017, pp. 6-27) ในประเทศโคโซโวพบว่า ระดับประชาธิปไตยอันเป็นผลให้เกิดการเลือกตั้งที่เป็นธรรมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านเพศ โดยเพศหญิงในประเทศโคโซโว มีแนวโน้มที่จะเชื่อมั่นในรัฐบาลน้อยกว่าเพศชาย ส่วน OECD (2018, ออนไลน์) ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนประเทศเกาหลีพบว่า ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ด้านความรู้สิทธิการมีส่วนร่วมในสังคม ด้านความพึงพอใจในการบริการ ด้านความประพฤติดชอบ ด้านความมั่นคงในทางธุรกิจ ด้านความสามารถของข้าราชการ และด้านประสบการณ์ต่อหน่วยงานของรัฐส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในรัฐบาล โดยการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อหน่วยงานของรัฐมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลมากที่สุด โดยปัจจัยรองลงมาคือความสามารถของข้าราชการและปัจจัยด้านความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยนี้ได้แก่ ประชาชนชาวไทยผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (ผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) โดยการสุ่มตัวกลุ่มตัวอย่างซึ่งเน้นให้ครอบคลุมผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในทั่วประเทศ และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งประเทศได้ จึงได้มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสัดส่วนของจำนวน

ประชากรในแต่ละภูมิภาค บนหลักความน่าจะเป็นทางสถิติ (Probability Sampling) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการผสมผสาน (Multi-Stage Sampling) เริ่มต้นจากการหาสัดส่วนจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละภูมิภาคต่อจำนวนประชากรทั้งประเทศซึ่งแบ่งพื้นที่ทำการศึกษเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร จากนั้นสุ่มอำเภอเป้าหมายและตำบลเป้าหมายโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้น (Stratified Sampling) หลังจากนั้นจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) เพื่อหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกหมู่บ้านในตำบลดังกล่าว และขั้นตอนสุดท้ายคือการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อของประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านนั้นๆ นับรวมเฉพาะผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป โดยการสุ่มอย่างมีระบบจนครบจำนวน 1,500 ตัวอย่าง ทั้งนี้เมื่อดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว พบว่า มีข้อมูลจำนวน 41 ชุดที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งหมด 1,459 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตามในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นไปตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละภูมิภาค ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้ทำการถ่วงน้ำหนัก (Weighted factor) อีก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยนี้มีทั้งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การค้นคว้าจากข้อมูลต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น ผลการศึกษาจากงานวิจัยอื่นๆ หนังสือ สิ่งตีพิมพ์ รวมถึงสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และข้อมูลปฐมภูมิ จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของรัฐบาล โดยแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือของการศึกษานั้นได้มาจากโมดูลการศึกษารับทราบของ

รัฐบาล ภายใต้โครงการ International Social Survey Programme (ISSP) ซึ่งในขั้นตอนนี้ได้ทดสอบใช้แบบสอบถาม (Pretest) กับกลุ่มทดลองซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยจำนวน 50 ตัวอย่าง แต่ต้องมีข้อกำหนดเดียวกัน คือ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ซึ่งพบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .940 (ค่า Cronbach's Alpha) ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่าง เดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม 2560

สำหรับสมมุติฐานของการศึกษาในบทความนี้ได้แก่

- 1) ปัจจัยทางด้านประชากรและปัจจัยทางด้านการทุจริตนำมอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นต่อการทำงานของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร และ 2) ระดับความเชื่อมั่นต่อการทำงานของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎรนำมอิทธิพลต่อความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ลักษณะของตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทความรับผิดชอบของรัฐบาลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และ 3) การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยคำสั่งการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis model)

ผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ตอบ
- 2) ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทความรับผิดชอบ

ของรัฐบาล 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ดังนี้

1) ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ตอบ

พบว่า ผู้ตอบเป็นผู้หญิงร้อยละ 56.0 และเป็นผู้ชายร้อยละ 44.0 อายุของผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ที่ 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมาอายุอยู่ที่ 40 - 49 ปี ร้อยละ 22.1 โดยในภาพรวม มีอายุเฉลี่ย 42.02 ปี ด้านการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบพบว่า สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 35.5 และ 24.6 ตามลำดับ ด้านการทำงานและสถานการณ์การเงินของผู้ตอบ พบว่า ร้อยละ 43.8 ทำงานที่ได้รับค่าจ้าง โดยเมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า ร้อยละ 34.8 ประกอบอาชีพเกษตรกร ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาทต่อคน

2) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทความรับผิดชอบของรัฐบาล

เมื่อสอบถามถึงความรับผิดชอบของรัฐบาลในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งหมด 11 ด้าน ได้แก่ 1) จัดหางานสำหรับทุกคนที่ต้องการ 2) ควบคุมราคาสินค้า 3) จัดหาการดูแลสุขภาพสำหรับผู้เจ็บป่วย 4) จัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ 5) ให้การช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม หากเขาต้องการที่จะเติบโตขึ้น 6) จัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้ว่างงาน 7) ลดความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน 8) ให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ 9) จัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับ

คนที่ไม่สามารถหาได้ 10) กำหนดกฎหมายที่เข้มงวดสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อให้มีการทำลายธรรมชาติน้อยลง และ 11) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง โดยให้เล็กระหว่าง ควรเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลอย่างแน่นอน อาจจะควรเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาล อาจจะไม่ควรเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาล และไม่ควรเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลอย่างแน่นอน ผลมีดังนี้

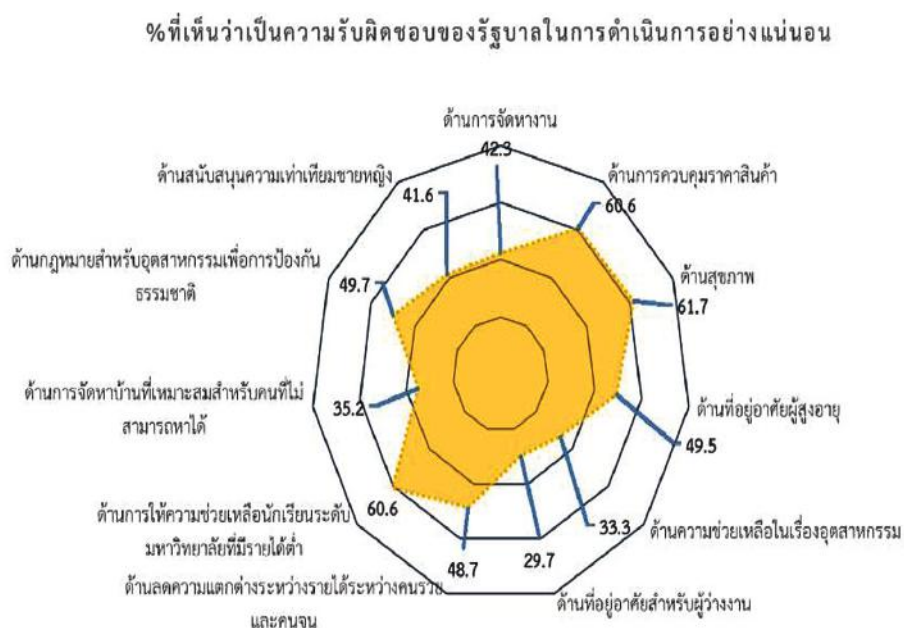
ในภาพรวม ประเด็นที่ผู้ตอบเห็นว่าควรเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลอย่างแน่นอน ได้แก่ การจัดหาการดูแลสุขภาพสำหรับผู้เจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา คือ การควบคุมราคาสินค้า คิดเป็นร้อยละ 60.6 การลดความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน คิดเป็นร้อยละ 60.6 การกำหนดกฎหมายที่เข้มงวดสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อให้มีการทำลายธรรมชาติน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 49.7 การจัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 49.5 การจัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้ว่างงาน คิดเป็นร้อยละ 48.7 และการให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 35.2 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังมีด้านที่ผู้ตอบยังไม่แน่ใจโดยเห็นว่าอาจจะเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลก็ได้ คือ การจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้ คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ การให้การช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม หากเขาต้องการที่จะเติบโตขึ้น คิดเป็นร้อยละ 45.5 การส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.1 และการจัดหางานสำหรับทุกคนที่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 44.0 ตามลำดับ

ตาราง 1 แสดงร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นความรับผิดชอบของรัฐบาล

ประเด็น	ควรเป็นอย่าง แน่นอน	อาจจะ ควรเป็น	อาจจะ ไม่ควรเป็น	ไม่ควรเป็น อย่างแน่นอน
จัดหางานสำหรับทุกคนที่ต้องการ	42.3	44.0	10.4	3.4
ควบคุมราคาสินค้า	60.6	32.6	5.5	1.3
จัดการดูแลสุขภาพสำหรับผู้เจ็บป่วย	61.7	33.8	3.5	1.0
จัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ	49.5	40.6	8.5	1.5
ให้การช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม หากเขาต้องการ ที่จะเติบโตขึ้น	33.3	45.5	17.5	3.6
จัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับผู้ว่างงาน	29.7	41.6	21.2	7.4
ลดความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน	48.7	41.1	6.8	3.3
ให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนระดับ มหาวิทยาลัยที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ	60.6	34.8	4.1	0.6
จัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้	35.2	47.0	12.3	5.5
กำหนดกฎหมายที่เข้มงวดสำหรับอุตสาหกรรม เพื่อให้มีการทำลายธรรมชาติน้อยลง	49.7	43.8	4.7	1.7
ส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง	41.6	44.1	12.0	2.3

ภาพ 1 แสดงร้อยละของความเห็นด้วยของประชาชนต่อประเด็นที่เป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลอย่างแน่นอน



จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ตอบเกือบทั้งหมดมองว่าการจัดหาสวัสดิการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการดูแลสุขภาพ การจัดหาที่อยู่อาศัย การจัดหางาน และการลดความแตกต่างระหว่างรายได้ เป็นสิ่งที่รัฐบาลควรรับผิดชอบเพื่อเป็นช่องทางในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาของประเทศไทยกับนานาประเทศ จะเห็นได้ว่าประชาชนในหลายๆ ประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเด็นใกล้เคียง โดยเฉพาะการสาธารณสุข การศึกษา และการจัดหาที่อยู่อาศัยให้ประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม มีประเทศที่พัฒนาแล้ว อย่างประเทศญี่ปุ่น และประเทศในแถบสแกนดิเนเวียที่มองว่าประเด็นเรื่องการจัดหาบ้านสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้ รวมถึงการช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจน เป็นหน้าที่

ของครอบครัว เพราะเป็นประเทศที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง

3) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงความน่าเชื่อถือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความน่าเชื่อถือของข้าราชการ โดยมาจากคำถามว่า “คนที่พวกเราเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพยายามที่จะรักษาสัญญาที่ให้ไว้ระหว่างการเลือกตั้ง” และ “ข้าราชการส่วนใหญ่สามารถไว้วางใจได้ในการทำอะไรรก็ตามว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับประเทศ” โดยผู้จัดทำได้สรุปผลการศึกษาโดยได้จัดกลุ่มคำตอบเป็น 3 กลุ่ม คือ เห็นด้วย (ผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย) เฉยๆ และไม่เห็นด้วย (ผู้ตอบไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ผลการศึกษามีดังนี้

ตาราง 2 แสดงร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความน่าเชื่อถือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ

ประเด็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คนที่พวกเราเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพยายามที่จะรักษาสัญญาที่ให้ไว้ระหว่างการเลือกตั้ง	7.2	29.4	22.2	29.6	11.6
ข้าราชการส่วนใหญ่สามารถไว้วางใจได้ในการทำอะไรรก็ตามว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับประเทศ	7.2	24.1	26.5	31.9	10.3

จากตาราง 2 ในภาพรวม พบว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับประโยคที่ว่า “คนที่พวกเราเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพยายามที่จะรักษาสัญญาที่ให้ไว้ระหว่างการเลือกตั้ง” คิดเป็นร้อยละ 36.6 และ “ข้าราชการส่วนใหญ่สามารถไว้วางใจได้ในการทำอะไรรก็ตามว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับประเทศ” คิดเป็นร้อยละ 31.3

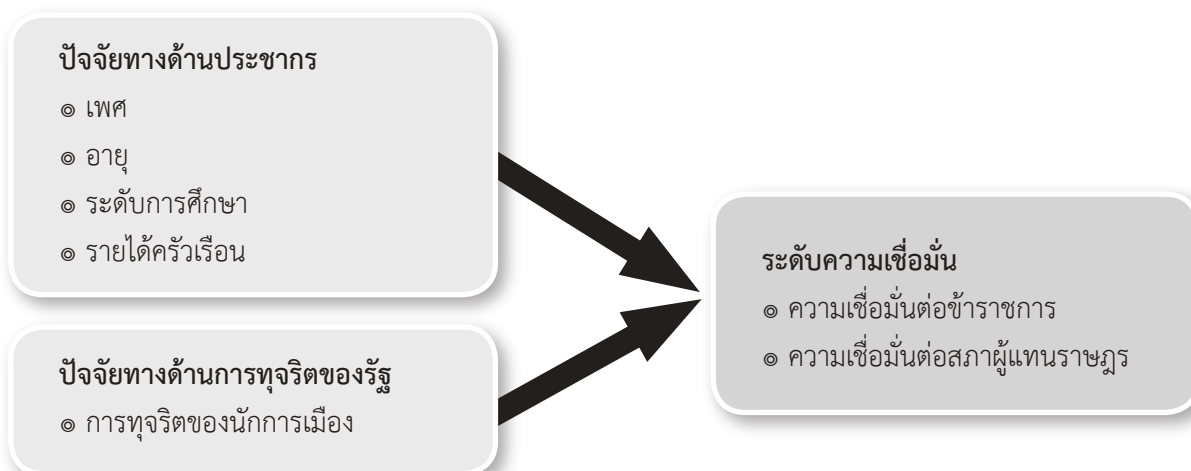
นั่นหมายความว่าในทางกลับกัน ประชาชนไม่เห็นด้วยว่าข้าราชการส่วนใหญ่สามารถวางใจได้ ถึงร้อยละ 42.2 และประชาชนไม่เชื่อมั่นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะรักษาสัญญาที่ให้ไว้ระหว่างการเลือกตั้ง ร้อยละ 41.2 ตามลำดับ

4) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis model) เพื่อทดสอบสมมุติฐานของการศึกษาว่า ปัจจัยทางด้านประชากรและปัจจัยทาง

ด้านการทุจริตน่าจะมีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นต่อการทำงานของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร โดยทำวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาล และข้าราชการไปทำการวิเคราะห์กับปัจจัยอื่น ได้แก่ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ระดับการทุจริตของข้าราชการ และระดับการทุจริตของนักการเมือง โดยมีกรอบการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ภาพ 2 แสดงกรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเชื่อมั่นของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร



ตาราง 3 แสดงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นต่อข้าราชการจากมุมมองของประชาชน

ตัวแปร	B	Sig.
ระดับการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง- ไม่ได้เรียน)		
ประถมศึกษา	.049	.579
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	-.007	.941
ปริญญาตรีขึ้นไป	-.391	.002
เพศ (กลุ่มอ้างอิง-เพศหญิง)		
เพศชาย	.077	.222
อายุ	-.009	.002
การทุจริตของนักการเมือง	.032	.470
การทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ	-.266	.000
ตัวแปรตาม คือ ความเชื่อมั่นต่อข้าราชการ		

จากตาราง 3 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยระดับการศึกษา และปัจจัยด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีรายละเอียด คือ ปัจจัยทางด้านอายุพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจะเห็นได้ว่าผู้ตอบที่มีอายุน้อยกว่าจะมีความเชื่อมั่นต่อข้าราชการมากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์ โดยที่ผู้ตอบประชาชนที่จบ

การศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการน้อยกว่ากลุ่มผู้ตอบที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ในขณะที่ระดับการศึกษาอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่า มีความสัมพันธ์กัน โดยจะเห็นได้ว่าหากมีระดับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ จะส่งผลต่อระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการที่ลดลง สำหรับปัจจัยทางด้านเพศ และระดับการทุจริตของนักการเมือง พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 4 แสดงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรจากมุมมองของประชาชน

ตัวแปร	B	Sig.
ระดับการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง- ไม่ได้เรียน)		
ประถมศึกษา	-.082	.391
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	-.014	.899
ปริญญาตรีขึ้นไป	-.275	.037
เพศ (กลุ่มอ้างอิง-เพศหญิง)		
เพศชาย	.087	.193
อายุ	-.006	.052
การทุจริตของนักการเมือง	-.227	.000
การทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ	.012	.795
ตัวแปรตาม คือ ความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎร		

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านการทุจริตของนักการเมืองและปัจจัยด้านการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ผู้ตอบซึ่งเป็นประชาชนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรน้อยกว่ากลุ่มผู้ตอบที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ในขณะที่ระดับการศึกษาอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยด้านการทุจริต

ของนักการเมืองพบว่า มีความสัมพันธ์กัน โดยจะเห็นได้ว่าหากผู้ตอบเห็นว่าไม่มีการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือมีในระดับที่น้อย จะส่งผลต่อระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับปัจจัยทางด้านเพศ ด้านอายุ และระดับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษามีผลต่อระดับความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hyung Ryeol Kim (2018, pp. 245-278) การศึกษาที่สูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชน

ที่ลดลง เช่นเดียวกับปัจจัยทางด้านอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dahai Zhao and Wei Hu (2015, pp. 1-20) นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์ยังสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยทางด้านการทุจริตของรัฐบาลที่มีผลกระทบทางลบต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tahmina Ferdous Tanny (2019, pp. 49-63) Yong-duck Jung and Sea Young Sung (2012, pp. 36-38) OECD (2013, pp. 19-36; 2018) อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นว่าเพศไม่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นของรัฐบาล ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Erëza Pula (2017, pp. 6-27)

5) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Linear regression analysis) โดยใช้แบบจำลอง Linear Regression เพื่อทดสอบสมมติฐานว่าระดับความเชื่อมั่นต่อการทำงานของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎรที่มากขึ้นจะมีอิทธิพลต่อความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลมากขึ้น โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการและระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎร ที่มีผลต่อความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านต่างๆ ดังกรอบวิเคราะห์ต่อไปนี้

ภาพ 3 กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล



ทั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายแบ่งเป็น 2 โมเดล คือ ปัจจัยระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการต่อความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของ

รัฐบาล และปัจจัยระดับความเชื่อมั่นต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อความคาดหวังของประชาชนต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ผลการศึกษามีดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นต่อข้าราชการที่มีต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านต่างๆ

ประเภทความรับผิดชอบของรัฐบาลตามความคาดหวังของประชาชน	B	Sig.
1. ด้านการจัดหางาน	.049	.011
2. ด้านการควบคุมราคาสินค้า	.029	.081
3. ด้านสุขภาพ	.007	.655
4. ด้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	.026	.140
5. ด้านความช่วยเหลือในเรื่องอุตสาหกรรม	.072	.000
6. ด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงาน	.099	.000
7. ด้านลดความแตกต่างระหว่างรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน	.028	.134
8. ด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ต่ำ	.071	.000
9. ด้านการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้	.107	.000
10. ด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันธรรมชาติ	.090	.000
11. ด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง	.096	.000

จากตาราง 5 พบว่าความเชื่อมั่นของข้าราชการ มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบไปด้วย 7 ด้าน คือ

1. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ในด้านการจัดหางาน โดยพบว่าหากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการจัดหางานเพิ่มขึ้น

2. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ในด้านอุตสาหกรรม โดยพบว่า หากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

3. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ในด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงาน โดยพบว่าหากระดับ

ความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น

4. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ในด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ต่ำ โดยพบว่าหากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ต่ำเพิ่มขึ้น

5. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล ในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง โดยพบว่า หากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิงเพิ่มขึ้น

6. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้โดยพบว่า หากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้เพิ่มขึ้น

7. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อป้องกันธรรมชาติ โดยพบว่าหากระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อ

ความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อป้องกันธรรมชาติเพิ่มขึ้น

ส่วนปัจจัยด้านระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการที่มีผลต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการจัดหางาน ด้านการควบคุมราคาสินค้า ด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ และด้านลดความแตกต่างระหว่างรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านต่างๆ

ประเภทความรับผิดชอบของรัฐบาลตามความคาดหวังของประชาชน	B	Sig.
1. ด้านการจัดหางาน	.036	.053
2. ด้านการควบคุมราคาสินค้า	.032	.048
3. ด้านสุขภาพ	.002	.889
4. ด้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	-.013	.457
5. ด้านความช่วยเหลือในเรื่องอุตสาหกรรม	.009	.631
6. ด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงาน	.035	.105
7. ด้านลดความแตกต่างระหว่างรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน	-.011	.555
8. ด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ต่ำ	.021	.158
9. ด้านการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้	.063	.002
10. ด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อป้องกันธรรมชาติ	.034	.034
11. ด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง	.036	.047

จากตาราง 6 พบว่าความเชื่อมั่นของสภาผู้แทนราษฎรมีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบไปด้วย 4 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการควบคุมราคาสินค้า โดยพบว่าหากผู้ตอบมีระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านการควบคุมราคาสินค้าเพิ่มขึ้น

2. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล
ในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง โดยพบว่า
หากระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น
ส่งผลให้ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล
ในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิงเพิ่มขึ้น

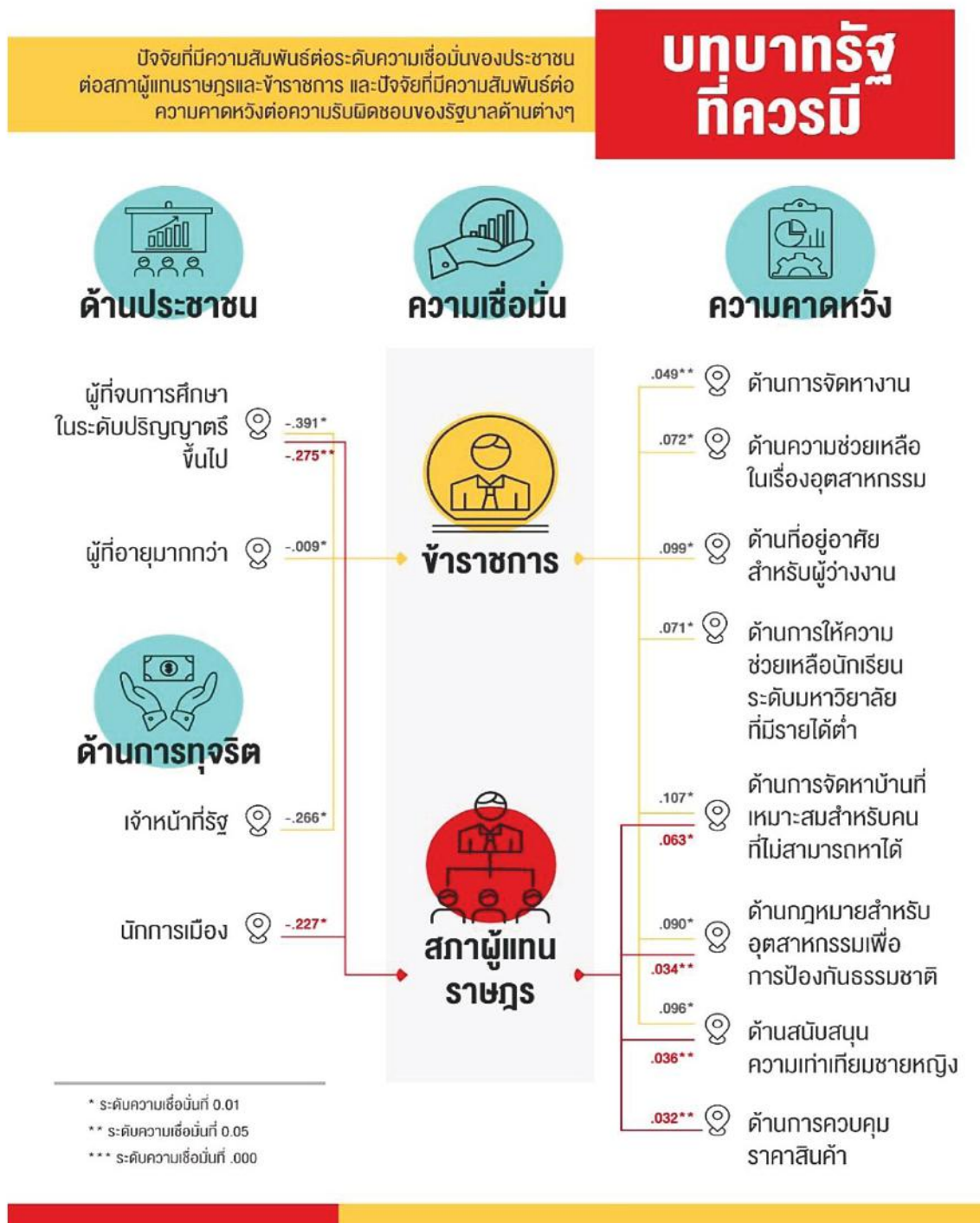
3. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล
ในด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกัน
ธรรมชาติ โดยพบว่าหากระดับความเชื่อมั่นต่อ
สภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อ
ความรับผิดชอบของรัฐบาลในด้านกฎหมายสำหรับ
อุตสาหกรรม เพื่อการป้องกันธรรมชาติเพิ่มขึ้น

4. ความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล
ในการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถ
หาได้ โดยพบว่าหากระดับความเชื่อมั่นต่อสภา
ผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคาดหวังต่อ
ความรับผิดชอบของรัฐบาลในการจัดหาบ้าน
ที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้เพิ่มขึ้น

สำหรับปัจจัยด้านระดับความเชื่อมั่นต่อข้าราชการ
ที่มีผลต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล
ด้านการจัดหาบ้าน ด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ
ด้านความช่วยเหลือในเรื่องอุตสาหกรรม ด้านที่อยู่อาศัย
สำหรับผู้ว่างงาน ด้านลดความแตกต่างระหว่าง
รายได้ระหว่างคนรวยและคนจน และด้านการให้
ความช่วยเหลือแก่นักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้น้อย
ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านระดับความเชื่อมั่น
ต่อข้าราชการมีผลต่อระดับความคาดหวังในบทบาท
รัฐบาลในการจัดหาบ้าน ด้านความช่วยเหลือ
ของรัฐในด้านอุตสาหกรรม ด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้
ว่างงาน ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนระดับ
มหาวิทยาลัยที่มีรายได้น้อย ด้านการควบคุมราคาสินค้า
ด้านการจัดหาบ้านที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถ
หาได้ ด้านกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกัน
ธรรมชาติและด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง
ในขณะที่ปัจจัยด้านระดับความเชื่อมั่นต่อสภาผู้แทนราษฎร
มีผลต่อระดับความคาดหวังในบทบาทรัฐบาล ในด้าน
สนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง ด้านการจัดหาบ้าน
ที่เหมาะสมสำหรับคนที่ไม่สามารถหาได้ และด้าน
กฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันธรรมชาติ
ทั้งนี้ หากความเชื่อมั่นของประชาชนต่อข้าราชการ
สภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น ความคาดหวังของประชาชน
ในบทบาทของรัฐบาลจะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้อง
กับแนวคิดเรื่องความคาดหวังสาธารณะที่ว่าหากผลลัพธ์
การดำเนินงานของรัฐอยู่ในระดับที่เป็นเลิศแล้วนั้น
จะส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังต่อการดำเนินงาน
ของรัฐมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันหากผลลัพธ์
การดำเนินงานของรัฐอยู่ในระดับที่แย่จะส่งผลให้
ความคาดหวังของประชาชนต่ำลงด้วย (James, 2011,
pp. 1431-1433) สรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 4 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ความเชื่อมั่นในข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร และต่อความคาดหวังต่อความรับผิดชอบของรัฐบาลด้านต่าง ๆ



ที่มา: ธีรวิไล บุนริกุล และคณะ (2563, น. 149)

ข้อเสนอแนะของการศึกษา

มีดังนี้

1) รัฐบาลไทยควรดำเนินงานในด้านสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง เพื่อการส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคทางเพศมากยิ่งขึ้น ผ่านการจัดทำการศึกษาอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องของการสนับสนุนความเท่าเทียมชายหญิง

2) รัฐบาลไทยยังควรดำเนินงานในด้านการจัดหางานให้กับประชาชน ด้านอุตสาหกรรม ผ่านการออกกฎหมาย และการให้เงินสนับสนุนกิจกรรมทางด้านการอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ว่างงานให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน

ด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่มีรายได้น้อย เพื่อสนับสนุนการเงินด้านการศึกษาแก่ผู้ที่มีรายได้น้อยเพื่อตอบสนองความคาดหวังของประชาชน

3) รัฐบาลไทยควรดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการทุจริตของข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อข้าราชการและสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งรัฐบาลไทยสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวผ่านการปรับปรุงกฎระเบียบการดำเนินงาน สร้างกลไกของข้อมูลข่าวสารให้เกิดความโปร่งใส รวมไปถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการดำเนินงานของรัฐ เพื่อเป็นการลดระดับการทุจริตของภาครัฐเพื่อนำไปสู่การยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2563). *บทบาทของรัฐบาลในสายตาของประชาชน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2563). *รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะ และการทำงานของหน่วยงานต่างๆ พ.ศ. 2562 และสรุปผลการสำรวจ พ.ศ. 2546-2562*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ภาษาอังกฤษ

- Bechert, I., & Quandt, M. (2010). *ISSP Data Report: Attitudes Towards the Role of Government*. Cologne: Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften.
- Bell, D. V. (2002). *The Role of Government in Advancing Corporate Sustainability*. Vancouver: Environmental Futures Forum (EFF).
- Curtice, J. & Harding, R. (2016). *British Social Attitudes: the 34th Report: Role of government*. London: NatCen social research.
- Demirbas, D. & Demirbas, S. (2011). Role of the State in Developing Countries: Public Choice Versus Schumpeterian Approach. *Business & Economics Research Journal*, 2 (1), 15-30.
- Dunning, J. H. (1997). Governments and the Macro-Organization of Economic Activity: an Historical and Spatial Perspective. *Review of International Political Economy*, 4 (1), 42-86.
- Edlund, J. & Lindh, A. (2019). The ISSP 2016 Role of Government Module: Content, Coverage and History. *International Journal of Sociology*, 49 (2), 99-109.
- Friedman, M. (1955). *The Role of Government in Education*. New Jersey: Rutgers University Press.
- Gildenhuys, J. (1988). *South African Public Administration: Past, Present and Future*. Pinetown: Owen Burgess.
- Grimwood, R. (2016). *The Role of Government: Analysing Results from the 2016 Social Attitude Survey*. Auckland: the University of Auckland.
- Hasegawa, K., Shinohara, C. & Broadbent, J. P. (2007). The Effects of ‘Social Expectation’ on the Development of Civil Society in Japan. *Journal of Civil Society*, 3 (2,) 179–203.
- Horn, L., & Paslov, J. (2014). *Trends in Student Financing of Undergraduate Education: Selected Years, 1995-96 to 2011-12*. Washington, DC: National Center for Education Statistics.

- ISSP Research Group. (2008). *International Social Survey Programme: Role of Government IV - ISSP 2006. GESIS Data Archive, Cologne. ZA4700 Data file Version 1.0.0*. Retrieved from <https://doi.org/10.4232/1.4700>
- James, O. (2011). Managing Citizen's Expectation of Public Service Performance; Evidence from Observation and Experimentation in Local Government. *Public Administration*, 89 (4), 1419-1435.
- Jessop, B. (2015). *The State: Past, Present and Future*. Cambridge: Polity Press.
- Jung, Y. D. & Sung, S. Y. (2012). The Public's Declining Trust in Government in Korea. *Meiji Journal of Political Science and Economics*, 1 (1), 36-38. Retrieved from <http://mjps.meiji.jp/articles/files/01-04/01-04.pdf>
- Kharisma, B. & Pirmana, V. (2013). The Role of Government on Education Quality and its Provision: The Case of Public Junior Secondary School among Provinces in Indonesia. *European Journal of Social Sciences*, 37 (2), 259-270.
- Kim, H. R. (2018). A Cross-national Examination of Political Trust in Adolescence. The Effects of Adolescents' Educational Expectations and Country's Democratic Governance. *Young Journal*, 27 (3), 245-278.
- Kourula, A., Paukku, M., Peterman, A., & Koria, M. (2018). Intermediary Roles in Regulatory Programs: Toward a Role-Based Framework. *Regulation & Governance*, 13 (2), 141-156.
- Laitin, D. D. (2000). Comparative Politics: The State of the Subdiscipline. the Annual Meeting of the American Political Science Association (pp. 1-43). Washington D.C.: Helen Milner and Ira Katznelson, eds.
- OECD. (2013). *Government at a Glance, Policy effectiveness and the Governance Agenda*. Paris: OECD Publishing.
- _____. (2016). *Investing in Trust: Leveraging Institutions for Inclusive Policy Making*. Paris: OECD Publishing.
- _____. (2018). Understanding the Drivers of Trust in Government Institutions in Korea. Paris: OECD Publishing. Retrieved from <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/9789264308992-6-en/index.html?itemId=/content/component/9789264308992-6-en>.
- Onichakwe, C. C. (2016). The Role of Good Governance and Development Administration in National Development. *International Journal of Development and Management*, 11 (1), 176-186.
- Pula, E. (2017). *Determinants of Trust in Institutions in Kosovo: An Empirical Perspective*. Prishtina: Legal and Political Studies.

- Peck, S. & Gibson, R. (2000). Pushing the Revolution. *Alternatives Journal*, 26(1), 9-11.
- Peters, B. G. (1996). Shouldn't Row, Can't Steer: What's a Government to do?. *Public Policy and Administration*, 12(2), 51-52.
- Rollston, C. A. (2018). *Enemies and Friends of the State Ancient Prophecy in Context*. Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press.
- Slaughter, A. M. (2017). *3 Responsibilities Every Government has Towards its Citizens*. Retrieved from <https://www.weforum.org/agenda/2017/02/government-responsibility-to-citizens-anne-marie-slaughter/>
- Tanny, T. F. (2019). Trust in Government: Factors Affecting Public Trust and Distrust. *Jahangirnagar Journal of Administrative Studies*, 12, 49-63
- Tang, N., Eisenberg, J. M. & Meyer, G. S. (2004). The Roles of Government in Improving Health Care Quality and Safety. *Journal on Quality and Safety*, 30, 47-55.
- The world Bank. (1997). *The State in a Changing World*. New York: Oxford University Press.
- Zhao, D. & Hu, W. (2015). Determinants of Public Trust in Government: Empirical Evidence from Urban China. *International Review of Administrative Sciences*, 0(0), 1-20.